

Průběh likvidace a insolvenčního řízení Sberbank CZ, a.s. v likvidaci

V souvislosti se **zahájením vojenského konfliktu na Ukrajině dne 24. 2. 2022** klienti Sberbank CZ, a.s. (dále také „banka“ nebo „dlužník“) vybrali ve velkém rozsahu peněžní prostředky uložené na jejich bankovních účtech vedených dlužníkem, což vyústilo ve zhoršení likvidity dlužníka.

Dne 25. 2. 2022 vydala Česká národní banka (ČNB) výzvu k předstižnému poskytování informací o činnostech dlužníka spočívajících v transakcích banky se Sberbank of Russia (přímo či zprostředkovaně), jejichž právní titul vznikl po doručení uvedené výzvy, a které směřující k dosud neumožněnému nakládání s majetkem banky těmito osobami nebo k poskytnutí služby ze strany banky těmito osobám (nové smlouvy o úvěru, půjčky od banky poskytnuté těmito osobám, nové vklady u těchto osob či jinak dočasně poskytnuté prostředky těmito osobám), a dále uzavření smluv, na jejichž základě by byla zkrácena doba splatnosti stávajících závazků banky vůči těmito osobám.

Ve dnech 25. 2. 2022, 26. 2. 2022 a 27. 2. 2022 zaslala banka ČNB celkem tři oznámení skutečností, které nasvědčovaly tomu, že banka jakožto povinná osoba selhává dle § 77 zák. č. 374/2015 Sb., o ozdravných postupech a řešení krize na finančním trhu. Obsahem uvedených oznámení byl popis skutečností, které nasvědčovaly tomu, že banka jako povinná osoba selhává, a to dle ust. § 4 odst. 2 ve spojení s § 4 odst. 1 písm. c) uvedeného zákona. Banka v těchto oznámeních sdělila, že lze důvodně předpokládat, že v nejbližších dnech nebude schopna splácet, resp. splnit své splatné dluhy, neboť v posledních dnech zaznamenala masivní výběry klientských depozit (ve dnech 21. - 24. 2. 2022 banka vrátila klientům vklady ve výši 14,8 mld. Kč v depozitech, což představuje cca 20 % veškerých depozit, které banka držela na začátku týdne v částce 72 mld. Kč). Banka dále uvedla, že ukazatel krytí likvidity banky (LCR poměr) poklesl pod regulační limit 100 % dle čl. 2 odst. 2 Nařízení (EU) 2015/61, a další pokles tohoto ukazatele je vysoce pravděpodobný (ke dni 25. 2. 2022 byl ukazatel LCR 13 %). K 25. 2. 2022 evidovala banka ve frontě odchozích plateb 6,091 mld. Kč, současně již nebyla banka schopna vypořádat požadavky klientů na výběr USD depozit. Na základě výše uvedeného byla banka nucena přistoupit s účinností od 25. 2. 2022 (pátek) ke zkrácení provozní doby dne 25. 2. 2022 všech poboček do 14:00 hod., snížení denního limitu debetních a kreditních karet pro veškeré transakce na částku 10 000 Kč a zastavení služeb internetového bankovníctví pro všechny klienty. V oznámení ze dne 25. 2. 2022 banka také uvedla, že akcionář banky je připraven poskytnout další financování ve výši 250 mil. EUR. Následujícího dne však banka informovala o tom, že na pokyn ruského regulátora banka neobdrží žádné další financování, a že bez těchto dodatečných finančních prostředků ze strany akcionáře nebude po uhrazení čekajících odchozích plateb schopna plnit své závazky, a to již od 28. 2. 2022 (pondělí). Z tohoto důvodu byla banka nucena přistoupit s účinností od 26. 2. 2022 k blokaci debetních karet pro veškerou klientelu a zrušení možnosti provádění on-line plateb všem klientům v internetovém bankovníctví. Dne 27. 2. 2022 banka oznámila, že neuskuteční zadané odchozí platby v celkové výši 839 mil. Kč ani odchozí SEPA platby ve výši 49 mil. EUR, neboť provedení těchto plateb by vyčerpalo veškerou aktuálně volnou likviditu banky a banka by nemohla plnit žádné své funkce, dále že s účinností od 28. 2. 2022 banka uzavře všechny své pobočky z bezpečnostních důvodů, zavede denní limit 1 000 Kč na veškeré odchozí platby zadané prostřednictvím elektronických bankovních systémů ve výši i na veškeré karetní transakce.

Dne 28. 2. 2022 zahájila ČNB s dlužníkem správní řízení o odnětí bankovní licence na českém trhu a vydala rozhodnutí o uložení předběžného opatření, kterým bance zakázala poskytovat nové úvěry, čerpat již schválené úvěry, obnovovat je nebo prodlužovat jejich splatnost, a dále přijímat vklady a příchozí platby s výjimkou splátek úvěrů klienty. Od tohoto dne banka uzavřela své pobočky a zastavila transakce internetového bankovníctví (dočasně umožnila karetní transakce s denním limitem 1 000 Kč na kartu, jak již bylo uvedeno výše).

Dne 11. 3. 2022 podala banka žádost o prodloužení lhůty k vyjádření ke zjištěným skutečnostem o dalších 30 dnů a navrhovala konec této lhůty na 13. 4. 2022. Dne 14. 3. 2022 zaslala ČNB bance sdělení, kterým informovala banku, že její žádosti o prodloužení lhůty nebylo vyhověno.

Dne 14. 3. 2022 podala banka proti rozhodnutí o předběžném opatření v zákonné lhůtě rozklad a současně vyjádření k oznámení o zahájení správního řízení, v němž vyjádřila názor, že odnětí bankovní licence není nejvhodnějším krokem (zejména ve vztahu k ochraně vkladatelů banky) a má za to, že existuje rozumná šance, že se v průběhu následujících týdnů podaří situaci vyřešit tak, aby banka opět plnila veškeré funkce banky a zároveň poskytla dostatečnou jistotu, že je bude schopna plnit i dále. Banka poukázala na to, že s výjimkou dočasně omezené likvidity plní všechny ostatní ukazatele, zejména ukazatele kapitálové přiměřenosti, které plní bezpečně nad rámec regulatorních požadavků. Dále banka uvedla, že jediný akcionář banky je v pokročilém stavu jednání s několika potenciálními investory působícími na tuzemském i mezinárodním trhu o koupi banky jako celku.

Dne 24. 3. 2022 proběhlo v sídle ČNB ústní jednání, na němž byla projednávána zejména likviditní pozice banky (která byla k datu konání jednání lepší než v okamžiku zahájení správního řízení, avšak částka likvidity nebyla stále dostatečná k tomu, aby banka byla schopna vypořádat všechny své závazky). Banka k otázce aktivity banky při hledání investora uvedla, že aktuálně žádného konkrétního zájemce o koupi 100 % akcií banky nemá.

Dne 14. 4. 2022 vydala ČNB rozhodnutí č.j. 2022/38793/570, kterým odňala bance bankovní licenci z důvodu neschopnosti banky plnit své závazky vůči věřitelům v důsledku zhoršení likvidity, ke kterému došlo díky výše uvedenému masivnímu výběru vkladů. Banka proti tomuto rozhodnutí nepodala rozklad, a tak rozhodnutí o odnětí bankovní licence nabylo právní moci dne 30. 4. 2022.

Na návrh ČNB Městský soud v Praze dne 2. 5. 2022 zrušil dlužníka Sberbank CZ, a.s. s likvidací a současně jmenoval JUDr. Jiřinu Lužovou do funkce likvidátorky dlužníka.

Dne 19. 5. 2022 oznámila likvidátorka vstup dlužníka do likvidace a současně vyzvala věřitele dlužníka, aby přihlásili své pohledávky ve lhůtě do 9. září 2022.

V polovině května likvidátorka zahájila přípravu prodeje úvěrového portfolia v rámci své likvidace. Dle informací z médií se o úvěrové portfolio Sberbank přihlásili 3 zájemci. Nejvyšší nabídku ve výši 52,4 mld. Kč údajně nabídla PPF/Air Bank, další zájemci pak měly být Česká spořitelna (nabídka přes 50 mld. Kč) a ČSOB (nabídka 30 mld. Kč), která však poptávala pouze hypoteční portfolio. **Ani jeden ze zmíněných zájemců nakonec závazné nabídky nepodal.** Dle sdělení likvidátorky (v insolvenčním návrhu ze dne 29. 7. 2022) prodejní proces mohl být dokončen pouze za předpokladu, že by nabídnutá kupní cena za úvěrové portfolio dlužníka společně s ostatními aktivy dlužníka postačovala

k uhrazení veškerých závazků dlužníka a mohlo by tak dojít k dokončení jeho likvidace solventní cestou. Prodej pravděpodobně selhal právě kvůli tomu, že dlužníkovi hrozila insolvence. Pokud by se prodej podařil v prvním nabídkovém kole v rámci likvidace, ale následně by se nepodařilo uspokojit všechny věřitele banky ze sta procent, tak by insolvence mohla způsobit, že by kupní smlouva uzavřená v rámci likvidace mohla být prohlášena minimálně za neúčinnou. Banka, která by tehdy v prvním nabídkovém kole vyhrála, a měla už na sebe převedené úvěry a hypotéky ze Sberbank CZ, by je musela vrátit, což pravděpodobně žádný ze zájemců nechtěl riskovat (zdroj: <https://www.penize.cz/hypoteky/437088-v-padle-sberbank-klesa-moralka-klienti-nesplacaji-skoro-petinu-uveru>).

K 30. 6. 2022 likvidátorka zjistila, že **dlužník je v úpadku**, a to v obou jeho formách, tj. platební neschopnosti i předlužení, neboť

a) má více věřitelů - evidovány desítky tisíc věřitelů s pohledávkami v celkové souhrnné výši 61 762 000 000 Kč; největším věřitelem dlužníka je Garanční systém finančního trhu (GSFT), dále nadlimitní vkladatelé (desítky tisíc věřitelů), ostatní věřitelé (více než tisíc věřitelů), dlužník nemá žádného zajištěného věřitele;

b) má peněžité závazky po dobu delší než 30 dnů po splatnosti a není schopen tyto své závazky plnit, když zastavil platby podstatné části svých peněžitých závazků a neplní své závazky po dobu delší než 3 měsíce po lhůtě splatnosti (platební neschopnost) - veškeré závazky dlužníka po lhůtě splatnosti déle než 30 dnů činí 42 328 632 424,65 Kč, veškeré závazky dlužníka po lhůtě splatnosti déle než 3 měsíců činí 37 984 519 515,70 Kč; dlužník není schopen plnit tyto závazky, neboť nemá dostatek likvidních prostředků k jejich úhradě, ostatní aktiva nelze považovat za likvidní – jedná se zejména o jeho úvěrové portfolio, které je největším aktivem dlužníka, dlužníkovi se nepodařilo v rámci své likvidace toto portfolio prodat;

c) souhrn jeho závazků převyšuje hodnotu jeho majetku (předlužení) - **výše závazků dlužníka 61 762 000 000 Kč, hodnota jeho majetku 61 611 000 000 Kč → předlužení ve výši 151 000 000 Kč.**

Předlužení se každý měsíc prohlubovalo o dále narůstající úroky z prodlení na splatných závazcích dlužníka a náklady na likvidaci dlužníka.

Na konci července 2022 předlužení činilo cca 605 000 000 Kč a dále narůstalo – další provoz dlužníkovu podniku byl vyloučen z důvodu odnětí bankovní licence (dlužník nesměl svoji podnikatelskou činnost vykonávat) a mohl vykonávat pouze činnosti směřující k vypořádání jeho stávajících pohledávek a závazků.

Dne 29. 7. 2022 podala likvidátorka Městskému soudu v Praze insolvenční návrh, jehož součástí byl také návrh na ustanovení předběžného insolvenčního správce a návrh na jmenování prozatímního věřitelského výboru (z níže uvedených důvodů). **Insolvenční řízení je vedeno pod sp. zn. MSPH 95 INS 12575 / 2022.**

Dle likvidátorky hrozí nebezpečí vzniku újmy věřitelům dlužníka v případě, že úvěrové portfolio dlužníka nebude zpeněženo nejpozději do 12. 12. 2022, a to z následujících důvodů. Dlužník může

evidovat a zjistit veškerá data o svém úvěrovém portfoliu (údaje o úvěrových dlužnících a dlužných částkách) a další klíčová data, např. údaje o věřitelích dlužníka nebo údaje o závazcích dlužníka vyplývajících z depozit na účtech klientů, pouze ze svého hlavního bankovního systému a z dalších kritických IT systémů, jejichž poskytování a fungování zajišťují americké a britské společnosti.

USA a Velká Británie uvalily na Rusko v reakci na vojenské napadení Ukrajiny sankce, které se uplatní i na dlužníka, neboť je dlužník 100% nepřímo vlastněn ruskou mateřskou společností Sberbank of Russia PJSC (přes dceřinou společnost Sberbank Europe AG).

V důsledku uplatnění britských sankcí hrozí ukončení licenční smlouvy na jeden z kritických IT systémů uzavřené se Sberbank Europe AG, v důsledku čehož by došlo k automatickému ukončení podlicence, kterou Sberbank Europe AG poskytuje na základě této licenční smlouvy dlužníkovi (britský dodavatel prozatím licenční smlouvu nevypověděl, ale již ukončil smlouvu o poskytování servisních služeb pro příslušný IT systém, a nelze proto vyloučit, že ukončí i uvedenou licenční smlouvu). Aktuálně **platí do 12. 12. 2022 pro dlužníka výjimka ze sankcí uložených Sankčním nařízením USA**, která byla udělena dne 24. 6. 2022 americkým úřadem OFAC na základě žádosti likvidátorky, a která umožňuje americkým osobám jednat s dlužníkem pro účely jeho likvidace či insolvence.

V důsledku k uplatnění amerických a britských sankcí, k čemuž dojde nejpozději dne 13. 12. 2022, nebudou moci američtí a britští dodavatelé nadále dodávat dlužníkovi potřebný operační systém a další software nezbytný pro fungování kritických IT systémů. Jakmile tito dodavatelé ukončí příslušné smlouvy, dlužník nebude oprávněn používat svůj hlavní bankovní systém, nebude do něho mít přístup a nebude moci identifikovat úvěrové dlužníky ani výši svých úvěrových pohledávek pro účely jejich prodeje ani evidovat své věřitele a výši jejich pohledávek za dlužníkem.

Přenos dat celého bankovního systému by trval min. 10 měsíců a dlužník by musel získat licenci pro používání jiného bankovního systému, potřebný HW a operační systém pro jeho chod, včetně podpory pro jeho údržbu, což je nereálné, i s ohledem na skutečnost, že dodavatelé těchto alternativních řešení jsou opět americké nebo britské osoby, nebo osoby, které vykonávají svoji podnikatelskou činnost v USA, a proto dodržují americké sankce.

Pokud nebude možné dlužníkové úvěrové portfolio zpeněžit, protože dlužník nebude mít k dispozici potřebná data z důvodu výpadku kritických IT systémů v důsledku uvalených sankcí, uspokojení dlužníkových věřitelů bude značně nižší (což by bylo v rozporu s ust. § 5 písm. a) IZ: insolvenční řízení musí být vedeno tak, aby se dosáhlo rychlého, hospodárného a co nejvyššího uspokojení věřitelů).

Dle odhadu likvidátorky bude celý prodejní proces úvěrového portfolia trvat 4 až 5 měsíců, považuje tedy za nezbytné s prodejním procesem začít bezodkladně.

Dne 2. 8. 2022 Městský soud v Praze nařídil předběžné opatření, kterým v řízení ustanovil předběžnou insolvenční správkyni dosavadní likvidátorku **JUDr. Jiřinu Lužovou** a uložil jí rozsah činností zahrnujících (mimo jiné) jednání s prozatímním věřitelským výborem dlužníka o způsobu a podmínkách zpeněžení majetkové podstaty dlužníka a to s ohledem na v insolvenčním návrhu

akcentované následky uplatněných mezinárodních sankcí uvalených na dlužnici jako blokovanou entitu s ohledem na její vlastnickou strukturu.

Dne 4. 8. 2022 insolvenční soud jmenoval usnesením prozatímní věřitelský výbor dlužníka ve složení: Česká národní banka (zástupce: JUDr. Daniela Plačková), Garanční systém finančního trhu (zástupce: JUDr. Richard Tomanek, Mgr. Vojtěch Sklenář), Kraj Vysočina (zástupce: Ing. Miroslav Houška), Tipsport.net a.s. (zástupce: JUDr. Petr Kališ, Ph.D., Mgr. Bc. Marek Šmůla), ČEPRO, a.s. (zástupce: Mgr. Lucie Kačerová, JUDr. Josef Donát, LL.M., Mgr. Marek Čmiel), Maria Rosaria Boccuni (zástupce: JUDr. Pavel Korman), Ladislav Medřický (zástupce: JUDr. Petr Jirát). Usnesením insolvenčního soudu ze dne 25. 8. 2022 byl připuštěn vstup do insolvenčního řízení nového účastníka řízení společnosti **Forderungen a.s., právně zastoupené **JUDr. Pavel Kormanem**), který nahradil dosavadního účastníka řízení věřitelku **Maria Rosaria Boccuni**.**

Dne 15. 8. 2022 byl v insolvenčním rejstříku uveřejněn seznam věřitelů dlužníka bez uvedení výše jejich pohledávek (celkem cca 22 494 věřitelů, z toho: 2 680 právnických osob a 19 814 fyzických osob; územní samosprávné celky: 8 krajů - Hlavní město Praha, Jihočeský kraj, Jihomoravský kraj, Kraj Vysočina, Královéhradecký kraj, Pardubický kraj, Plzeňský kraj, Moravskoslezský kraj, 227 obcí a měst).

Dne 16. 8. 2022 se konalo první jednání prozatímního věřitelského výboru (PVV), na němž byl zvolen předseda PVV, kterým se stal věřitel **ČEPRO, a.s.**, dále předběžná insolvenční správkyňe informovala o dosavadním průběhu likvidace, o své dosavadní činnosti, sankcích vztahujících se na dlužníka a o procesu prodeje úvěrového portfolia v rámci likvidace dlužníka. Proběhla diskuse ohledně přípravy, způsobu a podmínek zpeněžení úvěrového portfolia - členům PVV byl předložen podkladový materiál obsahující podrobný popis dosavadních činností, skutečností a návrh budoucího prodeje. Členové PVV si vyžádali čas na rozmyšlenou a doplnění podkladů k rozhodnutí ve věci prodeje úvěrového portfolia mimo dražbu v termínu do konání dalšího jednání PVV, které se uskutečnilo dne 25. 8. 2022. Na tomto jednání měl být projednán a schválen způsob prodeje úvěrového portfolia, protože další odklad je s ohledem na časovou náročnost procesu a vypršení výjimky z amerických sankcí kritický.

Dne 26. 8. 2022 byl na majetek dlužníka usnesením insolvenčního soudu prohlášen konkurs, předběžná insolvenční správkyňe **JUDr. Jiřina Lužová** se stala insolvenční správkyňí s plnou působností, bylo nařízeno přezkumné jednání k přezkoumání přihlášených pohledávek na **6. 10. 2022 v 10:30 hodin v budově insolvenčního soudu a po skončení přezkumného jednání byla svolána schůze věřitelů**. Insolvenční soud v usnesení informoval věřitele o tom, že jejich pohledávky vyplývající z účetnictví dlužníka se pokládají za přihlášené podle insolvenčního zákona (IZ) okamžikem prohlášení konkursu. Dále insolvenční soud vyzval věřitele, jejichž pohledávka nevyplývá z účetnictví dlužníka, aby přihlásili své pohledávky nejpozději do 26. 10. 2022. Insolvenční soud současně uložil insolvenční správkyňi, aby soudu předložila nejpozději do 15. 9. 2022 zpracovaný seznam přihlášených pohledávek, aby jej soud mohl zveřejnit nejpozději 15 dnů před přezkumným jednáním, a zprávu o své činnosti a o hospodářské situaci dlužníka ke dni prohlášení konkursu a soupis majetkové podstaty dlužníka. Insolvenční správkyňe má povinnost zaslat nejpozději do 60 dnů ode

dne prohlášení konkursu každému věřiteli, jehož pohledávka vyplývá z účetní evidence (dle seznamu věřitelů zveřejněném dne 15. 8. 2022), oznámení ve smyslu ust. § 373 odst. 2 IZ.

Dne 29. 8. 2022 PVV schválil způsob zpeněžení majetkové podstaty (prodej úvěrového portfolia) mimo dražbu s tím, že předmět prodeje bude nabídnut všem českým bankám a pobočkám zahraničních bank, avšak **náklady na právní, ekonomické a jiné poradce byly schváleny až dne 12. 9. 2022 po několikerém přepracování návrhu (pro: ČNB, GSFT, pan Medřický, Forderungen, proti: Kraj Vysočina, ČEPRO, zdržel se: Tipsport.net).**

Dne 8. 9. 2022 se konalo 3. jednání PVV, na němž byl schválen způsob zpeněžení majetkové podstaty prodejem mimo dražbu spolu s podmínkami tohoto prodeje. Současně bylo přijato usnesení, kterým byla předběžná insolvenční správkyňe vyzvána k poskytnutí předpokládaného rozsahu prací právních, ekonomických, IT a jiných specializovaných odborníků v souvislosti s přípravou a prodejem úvěrového portfolia včetně rozpisu předpokládaných nákladů na tyto činnosti, jejichž úhradu žádá předběžná insolvenční správkyňe z majetkové podstaty v režimu § 69 odst. 3 IZ.

Dne 11. 9. 2022 podala skupina věřitelů (3 členů PVV) návrh k výkonu dohlédací činnosti. Navrhovatelé Kraj Vysočina, Čepro, a.s. a Tipsport a.s. jsou přesvědčeni, že jsou jim neoprávněně ze strany insolvenční správkyňe zatajovány informace, které jsou pro rozhodnutí o podmínkách prodeje úvěrového portfolia nezbytné, resp. poskytnutí těchto informací je ze strany insolvenční správkyňe podmiňováno podepsáním dohody o mlčenlivosti (což PVV odmítá), a dále navrhovatelé požadují předložení úplného a přesného výčtu činností právních a ekonomických poradců insolvenční správkyňe včetně ceny za tyto činnosti, který jim doposud rovněž nebyl ze strany insolvenční správkyňe poskytnut. Mezi insolvenční správkyňou a navrhovateli vznikl spor ohledně rozsahu činností poradců insolvenční správkyňe. Navrhovatelé se domnívají, že v přehledu nákladů na činnosti ekonomických a právních poradců, který předložila insolvenční správkyňe PVV ke schválení v režimu § 39 odst. 3 IZ, jsou chybně zařazeny některé činnosti, ke kterým je insolvenční správce povinen ze zákona, tudíž jsou tyto náklady zahrnuty v odměně insolvenční správkyňe a měla by je nést ze svého, nikoli z majetkové podstaty. Jedná se zejména o činnosti související se správou majetkové podstaty a jejím zpeněžením.

Dne 14. 9. 2022 byla v insolvenčním rejstříku zveřejněna zpráva insolvenční správkyňe JUDr. Jiřiny Lužové o stavu řízení a o hospodářské situaci dlužníka. Z této zprávy mj. vyplynulo, že mezi insolvenční správkyňou a některými členy předběžného věřitelského výboru (dále také "PVV") vznikly spory ohledně rozsahu podkladů a informací k prodeji úvěrového portfolia, které je insolvenční správkyňe oprávněna členům PVV poskytnout, aniž by porušila povinnost mlčenlivosti, kterou se insolvenční správkyňe cítí být vázána. Z uvedeného důvodu podmínila insolvenční správkyňe vydání některých podkladů a informací předběžnému věřitelskému výboru podpisem dohody o mlčenlivosti, což PVV jako celek odmítla.

Ke dni 5. 9. 2022 bylo odesláno více než třem tisícům věřitelů, jejichž pohledávky představují více jak 65 % všech závazků dlužníka, oznámení o výši pohledávky dle ust. § 373 odst. 2 IZ a probíhá finalizace přehledu majetkové podstaty pro účely soupisu majetkové podstaty dlužníka.

Majetkovou podstatu dlužníka tvoří z naprosté většiny úvěrové portfolio a hotovost na nostro účtech banky u ostatních finančních institucí. Méně významnou položkou jsou korporátní dluhopisy a pohledávky z ukončených a dosud neukončených derivátových obchodů s klienty dlužníka. Nejhodnotnějším aktivem Dlužnice jsou úvěrové pohledávky, přičemž se jedná o více než 43 000 úvěrů, jejichž (přibližná) účetní hodnota činí více než 51 000 000 000 Kč. Dlužnice má přibližně 3 800 dlužníků právnických osob a 31 500 dlužníků fyzických osob, z nichž je přibližně 13 300 dlužníků z hypotečních úvěrů.

Dne 15. 9. 2022 byl v insolvenčním rejstříku zveřejněn soupis majetkové podstaty dlužníka.

Ocenění majetku v účetní hodnotě:

Nemovitý majetek – 34 719 239 Kč

Movitý majetek – 80 397 594 Kč

Finanční prostředky – 16 801 389 775,78 Kč

Pohledávky – 50 096 776 712,60 Kč

Ostatní majetek – 1 327 720 727 Kč

Celkem – 68 341 004 048,38 Kč

Dne 22. 9. 2022 byl insolvenčnímu soudu podán podnět k výkonu dohlédací činnosti věřitele NovaTech Cz s.r.o., právně zastoupeného **JUDr. Michalem Žižlavským**, kterým byl insolvenční soud požádán o výkon dohlédací činnosti ve vztahu k postupu insolvenční správkyně ve věci hrazení nákladů na externí poradce, přičemž bylo soudu navrženo zrušení příslušného rozhodnutí PVV o schválení nákladů na činnosti požadované ze strany insolvenční správkyně pro rozpor se zákonem i se společným zájmem věřitelů. Navrhovatel se na základě návrhu k výkonu dohlédací činnosti některých členů PVV ze dne 11. 9. 2022 domnívá, že k tíži věřitelů dochází k záměně režimu schvalování nákladů na činnosti, ke kterým je insolvenční správce povinen (§ 39 odst. 2 IZ) s režimem schvalování nákladů na specializované odborníky (§ 39 odst. 3 IZ). Dle rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky z 28. 5. 2020 sp. zn. 29 NSČR 94/2018 zpeněžení majetku podstaty prodejem mimo dražbu (§ 289 odst. 1 IZ), včetně jeho inzerce, je činností, k níž je insolvenční správce povinen ve smyslu § 39 odst. 2 IZ. Zadat splnění této činnosti jiným osobám na účet majetkové podstaty může insolvenční správce jen se souhlasem insolvenčního soudu a věřitelského výboru. Navrhovatel je toho názoru, že právní služby uvedené v seznamu služeb předložené insolvenční správkyní ke schválení PVV v drtivé většině případů zahrnují činnosti, ke kterým je insolvenční správkyně povinna ze zákona. Navrhovatel navíc zdůrazňuje, že insolvenční správkyně je insolvenční správkyní se zvláštním povolením, která disponuje dostatečným materiálním a personálním vybavením k řešení úpadku finančních institucí, což potvrdil i regulátor (Česká národní banka), když využil svého výlučného zákonného oprávnění a insolvenční správkyni navrhl do pozice likvidátorky dlužníka. Ostatně, jak konstatuje navrhovatel v návrhu, insolvenční správkyně je zároveň zkušenou advokátkou.

Dne 27. 9. 2022 podala skupina 30 věřitelů (13 územně samosprávných celků a 12 příspěvkových organizací ÚSC, např. **Kraj Vysočina, Plzeňský kraj, Pardubický kraj, Moravskoslezský kraj, Pelhřimov, Žďár nad Sázavou, Nové Město na Moravě, dále Tipsport.net a.s., Alcadrain s.r.o., C4SC78 s.r.o., CVVZ MACHINERY, a.s., ZVVZ-Enven Engineering, a.s.**) podle § 52 odst. 2 IZ ve spojení s § 53 odst. 5 IZ **návrh na vyslovení zákazu hlasování věřitele GSFT** na schůzi věřitelů konané dne

6. 10. 2022 vztahující se na hlasování o počtu členů VV, o volbě či odvolání členů a náhradníků PVV a VV s výjimkou hlasování odvolání GSFT jako člena PVV či volbě věřitele GSFT jako člena či náhradníka VV, popř. zakázat věřiteli GSFT na schůzi věřitelů hlasovat zcela. Navrhovatelé se uvedeným návrhem domáhali, aby insolvenční soud zakázal věřiteli GSFT hlasovat v těch případech, ve kterých by věřitel GSFT mohl uplatnit svůj dominantní vliv způsobem, který by mohl zapříčinit, že zájmy jiných skupin nezajištěných věřitelů, zejména pak skupiny věřitelů, jejichž pohledávky se budou uspokojovat jako poslední v pořadí, nebudou náležitě zastoupeny ve věřitelském orgánu, popř. že věřitelský orgán bude pouze tříčlenný, přičemž tříčlenný věřitelský výbor nepovažují navrhovatelé vzhledem k velikosti insolvenčního řízení za dostatečně reprezentativní. Stejně tak se navrhovatelům jeví žádoucím, aby věřitel GSFT nemohl hlasovat o dalších členech věřitelského výboru, kdy jeho hlas by byl vždy tím rozhodujícím a hlasy ostatních věřitelů by se tak staly zcela bezvýznamnými bez reálné šance průběh schůze věřitelů a příslušná hlasování jakkoliv ovlivnit. Navrhovatelé poukázali na možný střet zájmů věřitele GSFT, který lze usuzovat z dosavadního vystupování věřitele GSFT v insolvenčním řízení. Absence příslušných zákonných omezení a pravidel hlasování skupin věřitelů vytvořených na základě ust. § 374 IZ (které stanoví pořadí úhrady pohledávek za dlužníkem v daném případě, tj. 1. skupina – pohledávka GSFT, 2. skupina – pohledávky z nadlimitních vkladů fyzických osob, malých a středních podniků, 3. skupina - pohledávky ostatních nezajištěných věřitelů) staví GSFT do pozice, kdy nelze jakkoliv zaručit, že z jeho strany nebude po dobu insolvenčního řízení prosazován výhradně jeho individuální zájem, jehož realizace však může jít k újmě zájmů věřitelů ostatních, zejm. těch neupřednostňovaných, jejichž míra uspokojení se odvíjí od toho, kolik na ně z výtěžku zpeněžení majetkové podstaty dlužníka zbyde.

Zcela identický návrh s návrhem **na vyslovení zákazu hlasování GSFT na schůzi věřitelů** podaným skupinou věřitelů dne 27. 9. 2022 podala skupina 14 věřitelů z řad ÚSC (např. Jihlava, Jaroměřice nad Rokytnou, Hrušovany nad Jevišovkou, Lipnice nad Sázavou, Uherský Ostroh) dne 28. 9. 2022.

Dne 29. 9. 2022 podal věřitel NovaTech CZ s.r.o., právně zastoupen JUDr. Michalem Žižlavským, insolvenčnímu soudu **návrh na vydání opatření podle § 11 IZ ve věci složení věřitelského výboru,** kterým požádal insolvenční soud o výkon dohlédací činnosti ve vztahu k rozhodnutí o počtu členů věřitelského výboru a volbě jeho členů na nadcházející schůzi věřitelů. Navrhovatel se domáhal, aby insolvenční soud vydal usnesení, kterým by nařídil, aby na schůzi věřitelů byla provedena volba sedmičlenného VV s tím, že jeden člen VV bude navržen věřitelem GSFT a volen pouze hlasy tohoto věřitele a zbývající členové VV budou navrženi ostatními věřiteli a budou voleni pouze hlasy těchto věřitelů. Dále navrhovatel navrhl, aby insolvenční soud případně přijal při výkonu dohlédací činnosti jiné vhodné opatření, které zajistí, aby VV chránil nejen oprávněné zájmy věřitele GSFT, ale také oprávněné zájmy 2. a 3. skupiny věřitelů, tj. společný zájem všech věřitelů. Dle názoru navrhovatele lze postavení věřitele GSFT přirovnat k postavení zajištěného věřitele, který drží zajištění k celé majetkové podstatě dlužníka a který se uspokojuje jako první v pořadí. Reprezentativní složení VV může být podle navrhovatele zajištěno pouze zásahem insolvenčního soudu v rámci dohlédací činnosti, neboť věřitel GSFT disponuje přednostní přihlášenou pohledávkou ve výši 27,3 mld. Kč a nelze tedy pochybovat o tom, že GSFT bude na schůzi věřitelů natolik dominantním věřitelem, že bude schopen prosadit složení VV bez podpory dalších věřitelů.

Dne 29. 9. 2022 byl usnesením insolvenčního soudu zamítnut návrh k výkonu dohlédací činnosti některých členů PVV ze dne 11. 9. 2022, a to zejména z důvodu, že předmětný návrh nebyl předložen k tomu aktivně věcně legitimovanou osobou, tj. PVV jako sborem, když předmětem návrhu je

požadavek na uložení povinnosti insolvenční správky ve vztahu k PVV jako celku. Insolvenční soud dále konstatoval, že důvod, pro který se navrhovatelé obrátili na insolvenční soud, odpadl, když PVV požadované náklady na poradce insolvenční správky mezitím (dne 12. 9. 2022) schválil.

Dne 6. 10. 2022 se konalo přezkumné jednání a bezprostředně poté následovala schůze věřitelů. Ke dni zpracování tohoto materiálu nebyl zveřejněn zápis z přezkumného jednání ani z navazující schůze věřitelů. Veškeré návrhy věřitelů týkající se hlasovacího práva věřitele GSFT byly na schůzi věřitelů insolvenčním soudem zamítnuty. Na schůzi věřitelů **byla potvrzena ve funkci insolvenčního správce dlužníka JUDr. Jiřina Lužová.** Insolvenční správky na schůzi shrnula svou dosavadní činnost a informovala věřitele o aktuální hospodářské situaci banky. Na schůzi o své činnosti informoval i prozatímní věřitelský výbor a posléze byl zvolen i řádný věřitelský výbor (VV) ve složení: **Garanční systém pojištění vkladů, Česká národní banka a STEMA-TECH s.r.o. (zástupce: JUDr. Martin Klimó).**

Dne 13. 10. 2022 se konalo první jednání věřitelského výboru, na němž byl zvolen předseda věřitelského výboru **GSFT**, který je právně zastoupen **JUDr. R. Tomankem**. Insolvenční správky informovala členy VV mj. o dosavadním průběhu insolvenčního řízení, o její dosavadní činnosti, sankcích vztahujících se na dlužníka a o procesu prodeje úvěrového portfolia. Insolvenční správky seznámila členy VV s nabídkou od společnosti Česká spořitelna, a.s. a znaleckým posudkem vyhotoveným společností Deloitte ve smyslu IZ pro účely prodeje závodu dlužníka. Přesnou výši nabízené kupní ceny ze strany zájemce České spořitelny, a.s. insolvenční správky do zápisu z jednání neuvedla, neboť k tomuto datu stále probíhala jednání se zájemcem. Insolvenční správky uvedla, že konečnou výši kupní ceny sdělí po uzavření jednání se zájemcem, který podléhá řadě regulatorních omezení, jež musí insolvenční správky jako prodávající závodu respektovat. **Věřitelský výbor odsouhlasil zpeněžení úvěrového portfolia prodejem mimo dražbu a závaznou nabídku na koupi závodu dlužníka, kterou ve výběrovém řízení podala Česká spořitelna** (hlasování pro: GSFT, ČNB, proti: nikdo, zdržel se: STEMA-TECH). Dále VV **schválil dle § 39 odst. 3 IZ insolvenční správky náklady na externí poradce v souvislosti se správou majetkové podstaty a v souvislosti s přípravou a zpeněžením majetkové části závodu dlužníka v max. výši 19,1 mil. Kč (bez DPH) ode dne schválení VV do 31. 10. 2022** (jednomyslně schváleno).

Věřitel STEMA-TECH s.r.o. podal dne 14. 10. 2022 návrh na vstup nového věřitele do insolvenčního řízení z důvodu postoupení své pohledávky na společnost Forderungen a.s. (právně zastoupen JUDr. Pavlem Kormanem), který insolvenční soud usnesením ze dne 17. 10. 2022 připustil.

Dne 14. 10. 2022 uveřejnila insolvenční správky informaci, že na základě rozhodnutí věřitelského výboru bude nadále jednat o kupní smlouvě na prodej úvěrového portfolia dlužníka exklusivně s Českou spořitelnou. Toto rozhodnutí bylo učiněno na základě nabídky České spořitelny, která za úvěrové portfolio nabídla kupní cenu, která by společně s dostupnou hotovostí a předpokládaným výtěžkem ze zpeněžení ostatních aktiv dlužníka měla dle odhadu insolvenční správky dostačovat ke 100% uspokojení věřitelů v první skupině, 100% uspokojení věřitelů v druhé skupině a s velkou pravděpodobností k více než 90% uspokojení věřitelů ve třetí skupině (tj. krajů, měst, obcí a velkých společností). **Navrhovaná kupní cena úvěrového portfolia v nominální hodnotě 47,7 mld. Kč nebyla ke dni zpracování tohoto materiálu zveřejněna. Insolvenční správky uvedla, že konečnou výši**

nabízené kupní ceny sdělí pravděpodobně do 20. 10. 2022. K datu zpracování tohoto materiálu však výše kupní ceny úvěrového portfolia uveřejněna nebyla.

Uplatnění pohledávek evidovaných městem Jihlavou za Sberbank CZ, a.s.

Statutární město Jihlava mělo u Sberbank CZ, a.s. zřízeno dva běžné účty a jeden spořicí účet s výpovědní lhůtou. V souvislosti se vznikem ozbrojeného konfliktu na Ukrajině a obavami o možné rozšíření sankcí na subjekty propojené s ruskými osobami byly dne 25. 2. 2022 zadány v internetovém bankovníctví banky příkazy k převodu finančních prostředků ve výši aktuálních zůstatků na účtech. Tyto příkazy však již nebylo možno v internetovém bankovníctví odeslat a provést, z tohoto důvodu byly příkazy bance zaslány v listinné podobě (doručeno dne 3. 3. 2022). Jak již bylo uvedeno výše, banka dne 25. 2. 2022 zastavila služby internetového bankovníctví pro všechny klienty a dne 27. 2. 2022 informovala ČNB, že zadané odchozí platby neuskuteční.

Statutární město Jihlava tedy evidovalo **ke dni 28. 2. 2022 za Sberbank CZ, a.s. pohledávky v celkové výši 154 125 285,16 Kč:**

1. pohledávku ve výši 3 162 483,41 Kč z titulu nevyplaceného vkladu na běžném účtu č. 4050000576,
2. pohledávku ve výši 49 245 602,46 Kč z titulu nevyplaceného vkladu na běžném účtu č. 4211272426,
3. pohledávku ve výši 101 717 199,29 Kč z titulu nevyplaceného vkladu na spořicí účtu s výpovědní lhůtou č. 4205105832.

Na základě výzvy likvidátorky ze dne 19. 5. 2022 **přihlásilo statutární město Jihlava do likvidace** podáním ze dne 23. 6. 2022, které bylo do datové schránky dlužníka doručeno dne 24. 6. 2022, **pohledávky v celkové výši 155 085 635,16 Kč z titulu:**

1. nevyplacených vkladů (včetně vkladových úroků k 31. 5. 2022) na shora uvedených bankovních účtech ve výši **155 068 201,70 Kč.**
2. neuhrazeného nájemného za pronájem parkovacích stání č. 7 a č. 8 ve vnitrobloku domu č. p. 1242 v Jihlavě, ul. Matky Boží č. or. 20 za období 1. 1. 2022 - 2. 6. 2022 ve výši **16 433,46 Kč** dle dohody o užívání uzavřené dne 13. 11. 2018, zaevidované pod č. 1924/MO/2018,
3. neuhrazené smluvní pokuty uložené dle článku jedenáctého, odst. 4 dohody o užívání č. 1924/MO/2018 ze dne 13. 11. 2018 ve výši **1 000,00 Kč.**

Dne 3. 8. 2022, tj. v krátké době po zahájení insolvenčního řízení, vydal insolvenční soud poučení věřitelům dlužníka v tom smyslu, že v případě prohlášení konkursu na majetek dlužníka, pohledávky věřitelů dlužníka vyplývající z účetnictví dlužníka se pokládají za přihlášené do insolvenčního řízení, a proto věřitelé nemají tyto pohledávky přihlašovat. Okamžikem přihlášení pohledávky bude prohlášení konkursu. Z účetnictví dlužníka vyplývají všechny pohledávky, které jsou dlužníku známy, např. pohledávky na vyplacení vkladu na účtu nebo neuhrazené faktury. Dále byly věřitelé poučeni,

že po prohlášení konkursu na majetek dlužníka insolvenční správce zašle každému věřiteli, jehož pohledávka vyplývá z účetnictví dlužníka, oznámení, ve kterém mu sdělí výši pohledávky daného věřitele za dlužníkem a sdělí mu, že do této výše se jeho pohledávka považuje za přihlášenou. Věřitel, který bude nesouhlasit s výší své pohledávky nebo charakterem pohledávky uvedeným v oznámení obdrženém od insolvenčního správce, může následně ve lhůtě 4 měsíců ode dne prohlášení konkursu na majetek dlužníka uplatnit u insolvenčního správce písemnou námitku; neučiní-li tak, platí, že s údaji uvedenými v oznámení souhlasí.

Dne 26. 8. 2022 byl na majetek dlužníka usnesením insolvenčního soudu prohlášen konkurs. **Dne 6. 9. 2022** obdrželo statutární město Jihlava **oznámení insolvenční správkyně o pohledávkách** vyplývajících z účetnictví dlužníka, a proto se prohlášením konkursu na majetek dlužníka pokládají za přihlášené. Z uvedeného oznámení vyplynulo, že **za přihlášené se pokládají pohledávky statutárního města Jihlavy z titulu nevyplacených vkladů na účtech v celkové výši 160 651 822,89 Kč**, což odpovídá výši vkladů na jednotlivých účtech včetně vkladového úroku a zákonného úroku z prodlení.

Dne 31. 8. 2022 obdrželo statutární město Jihlava informaci města Hrušovany na Jevišovkou o tom, že iniciovalo utvoření tzv. věřitelské skupiny měst a obcí. V situaci, kdy jsou v insolvenčním řízení desítky tisíc věřitelů, by prospělo racionálnímu chodu insolvenčního řízení a jasnému formulování společných zájmů skupiny vytvoření skupiny věřitelů z řad územních samosprávných celků, resp. měst a obcí, která by měla v čele jednoho reprezentanta z řad jejích členů, který by hájil zájmy všech členů skupiny např. ve věřitelském výboru, pokud by byl zvolen jeho členem. **Rada města Jihlavy** na své 106. schůzi konané dne 8. 9. 2022 usnesením č. 2236/22-RM **schválila účast statutárního města Jihlavy ve věřitelské skupině měst a obcí** v insolvenčním řízení dlužníka.

Dne 16. 9. 2022 byl v insolvenčním rejstříku zveřejněn seznam přihlášených pohledávek věřitelů, kterým bylo doručeno oznámení insolvenční správkyně o pohledávkách. Doručeno bylo 2 189 věřitelům, a objem jejich pohledávek včetně příslušenství představuje částku 44 106 957 121,86 Kč, což je více než 71 % všech pohledávek, které se dle § 385 odst. 1 IZ pokládají za přihlášené. Dle sdělení IS všechny pohledávky věřitelů, kterým bylo doručeno oznámení dle § 373 IZ, **jsou nezajištěné, nepodmíněné, nepodřízené, žádnou z těchto pohledávek nepopírá a pro účely přezkumného jednání dne 6. října 2022 je má za zjištěné**. Statutární město Jihlava bylo v seznamu uvedeno jako věřitel s pohledávkami z titulu nevyplacených vkladů na účtech v celkové výši, jak bylo uvedeno v doručeném oznámení insolvenční správkyně ze dne 6. 9. 2022.

Z dalšího průběhu insolvenčního řízení dlužníka vyplynuly důvodné pochybnosti o řádném výkonu povinností dosavadní insolvenční správkyně a bylo možno tedy očekávat, že tato problematika bude podrobně projednávána na schůzi věřitelů a následně o ní bude hlasováno. Vzhledem k tomu, že se dalo očekávat několikahodinové (či několikadenní) jednání, kdy nebylo možné předem předvídat konkrétní návrhy, o kterých se bude na tomto jednání hlasovat, bylo vhodné, aby obce a města jakožto specifická skupina věřitelů byly v insolvenčním řízení právně zastoupeny jednou advokátní kanceláří. Z tohoto důvodu **schválila Rada města Jihlavy** na své 107. schůzi konané dne 22. 9. 2022 ve věci nároků statutárního města Jihlavy vůči dlužníkovi v insolvenčním řízení **uzavření smlouvy**

o poskytnutí právních služeb se společností advokátů Lechovský & Backa, IČ: 87206188, se sídlem Hládkov 701/4, Střešovice, 169 00 Praha 6.

Dne 3. 10. 2022 byl v insolvenčním rejstříku zveřejněn další seznam přihlášených pohledávek věřitelů s uvedením výše pohledávek vyplývajících z účetnictví dlužníka. Statutární město Jihlava bylo v seznamu uvedeno jako věřitel s výší pohledávky 40 204,00 Kč (což představuje výši pohledávky města z titulu neuhrazeného nájemného za pronájem parkovacích stání před odstoupením od dohody o užívání ze strany města, které bylo doručeno dlužníkovi dne 2. 6. 2022, evidovaná pohledávka města je tedy nižší, než částka uvedená v seznamu). **Oznámení insolvenční správkyně o této pohledávce nebylo ke dni zpracování tohoto materiálu doručeno.**

Na přezkumném jednání konaném dne 6. 10. 2022, kterého se zúčastnil právní zástupce statutárního města Jihlavy, byly pohledávky statutárního města Jihlavy z titulu nevypacených vkladů na účtech vedených u dlužníka v celkové výši 160 651 822,89 Kč přezkoumány a zjištěny.

Dne 24. 10. 2022 byl v insolvenčním rejstříku zveřejněn seznam přihlášených pohledávek, které byly na přezkumném jednání konaném dne 6. 10. 2022 přezkoumány a zjištěny. Uvedený seznam potvrzuje, že pohledávky statutárního města Jihlavy z titulu nevypacených vkladů na účtech vedených u dlužníka v celkové výši 160 651 822,89 Kč byly na přezkumném jednání přezkoumány a zjištěny.

Zpracovala: Mgr. Lucie Šlechtová

Dne: 25. 10. 2022